

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPÖLO

Diyarbakır Milletvekili

1 Ocak 1988 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde gözaltında kaybedilen İsa SOYSAL da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Evli ve üç çocuk babası İsa Soysal, 1988 sonbaharında Silopi'ye bağlı Bozalan köyünün Karox (Karuğ) mezrasındaki evine gelen sivil giyimli kişiler tarafından zorla götürüldü ve bir daha kendisinden haber alınamadı. İsa Soysal, tarım ve hayvancılıkla uğraşıyordu. Daha önce hiç gözaltına alınmamıştı. Eve gelen kimliği bilinmeyen sivil iki kişi, 'Seninle işimiz var, Diyarbakır'a gideceğiz' diyerek İsa Soysal'ı yanlarına alarak götürürler. O günden itibaren İsa Soysal'dan bir daha haber alamayan ailesi, 10 gün kadar bekledikten sonra, Cizre İlçe Jandarma Komutanlığı'na giderek İsa'nın kayıp olduğunu, orada olup olmadığını sorar, ancak olumsuz cevap alır. Kardeşi başta olmak üzere ailesi ve yakınları, karakol, hastane, hapishanelerden İsa Soysal'ı sorarlar. Gelen ihbarlar üzerine Soysal ailesi, Irak'taki hastane ve hapishanelerde de İsa'yı arar ancak bir sonuç alamazlar. Aile ve diğer bütün köy halkı üzerindeki baskı takip eden yıllarda da devam etti ve 1994 yılının başında köy askerler tarafından boşaltıldı. İsa Soysal'ın yakınları döneme hâkim olan korku atmosferi nedeniyle 2009 yılına kadar resmi bir şikâyetle bulunamadı. 2008 yılında gazeteci Faruk Arslan'ın kaleme aldığı "Karakutu: Ergenekon'un Karanlık İsmi Tuncay Güney" isimli bir kitap yayımlandı. Kitapta, Tuncay Güney'in, 1990'lı yıllarda JİTEM tarafından öldürülen birçok kişinin Silopi Botaş Askeri Tesislerine gömülmüş olduğu beyanı yer alıyordu. Bunun üzerine Şırnak Barosu, Silopi Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulundu ve bahsi geçen yerlerde kazı yapılmasını talep etti. Kazıların yapılacağı yönünde çıkan haberler üzerine 54 kişinin öldürüldüğü ya da zorla kaybedildiği iddiasıyla 57 kişi tarafından soruşturmaya dâhil olma talebiyle başvuru yapıldı. İsa Soysal'ın kardeşi Musa Soysal da başvurucular arasında bulunuyordu. 2009 yılının Mart ayında Botaş Askeri Tesislerinde (eski adıyla Sinan Lokantası) yapılan kazılarda kemik ve giysi parçalarına ulaşıldı. Fakat aile burada da İsa Soysal'a ait herhangi bir bilgiye ulaşamadı. İsa Soysal o tarihten beri hala kayıp."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?

3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?